

Evelien Pullens

*de
vijfde
dementie*

Intuïtie en dementie

AnkhHermes

Omslag Albert Hennipman
Binnenwerk Pre Press Media Groep
NUR 728

ISBN 9789020218459
ISBN e-book 9789020218466

© 2021 Evelien Pullens
© 2021 Uitgeverij AnkhHermes, onderdeel van VBK|media, Utrecht

Alle rechten voorbehouden. Niets van deze uitgave mag worden gereproduceerd, op welke manier dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever, behalve in het geval van korte aanhalingen gebruikt in beschouwende artikelen of recensies uiteraard met vermelding van de bron.

Uitgeverij AnkhHermes vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

www.ankh-hermes.nl

Inhoud

Voorwoord	11
Inleiding	13
Healing en reading bij dementie	19
1. Dementie, een nieuw hoofdstuk	21
Afbrokkelend geheugen	24
Prikkel en onrust	25
Spanning, boosheid, druk	28
Schaduwplekken en achterstallig onderhoud	31
Een extra stukje leven	35
2. Het landschap van de ziel	39
Geheimen van het ouder worden	41
Speelsheid	45
Vrijheid	46
Liefde en schoonheid	49
Wijsheid	52
3. Voorbij het aardse	55
Contact met boven	56

Religie	59
Een nieuwe manier van leven	63
Ontwikkeling op zielsniveau	65
Vorbereiden op de dood	68
4. Bij jezelf	73
Emoties	75
Toelaten en delen	78
Een ander perspectief	80
Levenslessen	83
5. Bij de ander	87
Aandacht, stilte en afstemmen	88
Een hand, een aai, een knuffel	91
Jezelf laten zien	93
Zinnen zin geven	97
Tussen de woorden door	99
Thuiskomen	101
6. Intuïtief contact	103
Onverwacht weten	104
De onderliggende boodschap	108
Ingevingen en impulsen	110
Vertrouwen op innerlijk weten	114
Ook als je er niet bent	116
Uitzicht op het einde	118
De oversteek naar de oneindigheid	119
Nawoord	123
Noten	125
Dank aan	126

Voorwoord

Ik ben Margriet en ik heb watten in mijn hoofd. Het is lastig, maar het is zoals het is. Dat hoort bij het leven, bij het ouder worden. De één kan bij het ouder worden niet meer lopen, en ik kan niet meer onthouden, punt. En daar moet je niet over gaan zitten klagen want daar heeft niemand wat aan. Als je een beetje gezellig blijft is het leven voor jou maar ook voor de ander veel leuker. M.

De eerste woorden in dit boek zijn van mijn moeder, want dankzij haar schrijf ik over intuïtie en dementie. Ze heeft alzheimer en is steeds afhankelijker van anderen. Daardoor kan ze een heleboel dingen niet meer die vroeger vanzelfsprekend waren. Maar ze is er optimistisch over, heeft een onbevangen blik en kan zich goed overgeven aan de situatie. Het is verhelderend en voedend voor mij dat mijn moeder zo treffend kan verwoorden wat ze vanbinnen meemaakt. De dementie brengt haar een nieuwe wijsheid.

Ze heeft geen besef meer van verleden of toekomst en geen overzicht meer over situaties, maar ze is wel helemaal in het nu en bekijkt haar omgeving simpel en objectief. Aan haar waarnemingen verbindt ze hele logische conclusies; nuchter, eenduidig en to the point. Een goede luisteraar komt veel te weten – niet alleen over haar eigen innerlijke proces – maar ook over de ziekte in het algemeen.

Jij hebt geluk gehad met zo'n moeder, wordt mij regelmatig, lichtelijk jaloers, gezegd. Dat is ook zo. Ze is doorgaans positief over haar leven en kan zich gemakkelijk overgeven aan haar situatie. Ik observeer en luister goed naar wat ze zegt en zit met pen en papier klaar om haar uitspraken op te tekenen.

In mijn vorige boek schreef ik over de noodzaak van het afstemmen en aanvoelen, zodat je contact kunt maken met een onderliggende laag. Veel mensen haalden inspiratie uit dit boek en zochten zelfs contact met me om een afspraak te maken voor begeleiding of een reading en healing.

Dit boek gaat verder waar het vorige ophield; er zijn weer zoveel nieuwe verhalen om te vertellen. Naast de ervaringen die ik opdoe met mijn moeder en haar medebewoners, heb ik me als reader en healer gespecialiseerd in dementie, waardoor ik zoveel bijzondere ontdekkingen heb mogen doen bij de mensen met wie ik meekeek. De binnenwereld en de andere dimensie waar mensen met dementie vaak in verkeren is niet zo gemakkelijk te begrijpen. Als je het naar de oppervlakte kunt brengen en kunt zien wat er innerlijk leeft, geeft het troost, acceptatie en praktische handvatten. Ik wil mijn ervaringen en ontdekkingen graag delen. Ik hoop dat ik daarmee meer begrip voor de intense processen die mensen met dementie doormaken kan creëren en zo kan bijdragen aan het afstemmen en meebewegen.

Inleiding

*Ik wil niet zo LANG mogelijk leven,
maar leven zo lang als NODIG is. M.*

Met deze uitspraak van mijn moeder eindigde ik mijn vorige boek *De vierde dementie*. De impact van deze woorden galmt nog altijd in mijn oren na. Wat zegt en weet mijn moeder eigenlijk? Ze beseft blijkbaar dat het ergens voor nodig is dat ze deze periode van geheugenverlies meemaakt. Zou ze nu iets ervaren en doorgronden wat ze in haar volle volwassen leven niet kon pakken, omdat ze altijd zo gericht was op andere mensen? Nu die contacten om haar heen minder bereikbaar zijn, is er wellicht meer ruimte voor kijken, voelen, luisteren, weten...

Zo lang als nodig is. Deze uitspraak werpt niet alleen een ander perspectief op haar ziekte, maar gaat over haar hele leven en dan vooral over het einde van haar leven. Hoe kan dat laatste stukje het beste ingevuld worden? Dementie is een ziekte die nog niet te genezen is, daardoor luidt het – hoe verdrietig ook – onher-

roepelijk de laatste levensfase in. We kunnen dus niets anders dan ons eraan overgeven en het zo prettig mogelijk maken in deze wonderlijke periode van het leven. Dementie gaat over afscheid nemen. Afscheid nemen houdt tegelijkertijd in dat er iets nieuws voor terugkomt. Wat is dat dan? Dat wat er nodig is...

Terwijl iemand in het dagelijks leven verwarring of irritatie laat zien, is er op wezensniveau vaak een heel ander proces gaande. Toen mijn moeder alzheimer bleek te hebben, merkte ik dat ik veel had aan mijn intuïtieve benadering. Ik was al jaren bezig om mijn intuïtie te trainen en ben zelfs leraar intuïtieve ontwikkeling en reader en healer. Het was troostend voor mij dat ik kon zien dat haar aftakeling ook een heel andere kant had. Ondanks de boosheid, het verdriet en de frustratie zag ik haar innerlijk groeien en kansen benutten. Zo werd ik nieuwsgierig naar het pad van de ziel bij mensen die deze ziekte hebben. Als reader en healer kreeg ik de kans veel familieleden van mensen met dementie te begeleiden en kon ik onderzoek doen naar de innerlijke verhalen die deze ziekte laat zien, die verhalen zijn zo anders dan de schrik, de zware belasting en het verdriet.

Een intuïtieve benadering van dementie en de laatste levensfase houdt in dat je contact legt met het wezenlijke zelf; wat leeft er in de binnenwereld en hoe kun je daarop afstemmen? Kijk je zonder oordeel en zonder vastzittende emoties naar je eigen innerlijk en dat van de ander? Neem je je inzichten serieus en kunnen ze je troost en acceptatie bieden? Lukt het je om stil en aandachtig te zijn bij je naaste of bij een bewoner met dementie? Kun je intuïtieve en associatieve manieren vinden om met elkaar te communiceren?

De vijfde dementie is een knipoog naar de vijfde dimensie, een andere laag van de werkelijkheid die alleen maar intuïtief waar te nemen is. Aspecten van deze dimensie vind je terug bij dementie. In onze ogen verliezen mensen met dementie overzicht en oriëntatie, maar je kunt dit ook anders bekijken. Misschien begeven ze zich wel gedeeltelijk in een andere realiteit waar de tijd en ruimtebeleving en de verhouding met jezelf anders is. Het perspectief op het leven draait bij dementie. Contact met je wezenlijke zelf, maar ook het ‘hogere’ wordt bereikbaarder.

Om dan in contact te blijven moet je als familielid of verzorgende je intuïtie aanboren. Daar schreef ik over in mijn vorige boek. Nu ga ik dieper in op wat er te ontdekken valt in de binnenwereld van mensen met dementie en wat dit bij jezelf kan losmaken.

In het eerste hoofdstuk ga ik in op de onrust en verwarring die je vaak bij mensen met dementie ziet. Een andere beleving van tijd, ruimte en jezelf zorgt voor spanning en gevoelens van onveiligheid en een verhoogde gevoeligheid, waardoor niet alleen prikkels en emoties van anderen onrust of irritatie veroorzaken, maar ook eigen oude verstopte emoties boven kunnen komen en voor boosheid en spanning kunnen zorgen.

Gelukkig zijn er een heleboel mensen met dementie die wenen aan de nieuwe dimensie waar ze in terechtkomen. Dat maakt dat ze de veranderingen in hun leven beter kunnen accepteren en hun emoties verwerken. Er ontstaat ruimte voor verwondering, liefde, schoonheid, wijsheid, speelsheid en innerlijke vrijheid. Het tweede hoofdstuk beschrijft dit directe contact met het wezenlijke zelf dat ervoor zorgt dat mensen met dementie zo ontroerend en verwarmend kunnen zijn.

Het innerlijk weten van mensen met dementie behelst niet alleen het aardse en tastbare, soms is er verrassend veel contact met het hogere of met overledenen. Het mentale bewustzijn lijkt te verminderen of te verdwijnen, maar op een diep niveau is er nog een heleboel gaande en is er wel degelijk een groot bewustzijn, het zielsbewustzijn. Het derde hoofdstuk gaat over contact met overledenen, verdieping van de relatie met het goddelijke, jezelf hervinden en de voorbereiding op de dood.

In het vierde hoofdstuk ga ik dieper in op de emoties, vaste overtuigingen en spanning die de communicatie met degene met dementie in de weg staan. Je eigen emoties en blokkades verhinderen vaak het contact met een naaste met dementie. Je ontkomt er niet aan om te kijken naar het gemis wat je zelf ervaart, de boosheid die de situatie oproept, de druk die er op je ligt en alles wat je moet dragen. Je komt jezelf tegen. Kun je die emoties toelaten? En gun je jezelf daarnaast ook de vrijheid om te ontdekken hoeveel er nog wél mogelijk is?

Begrip krijgen voor de binnenwereld van de ander vraagt om goed kijken en luisteren, steeds opnieuw. Het vraagt om iemand echt te zien zonder oordeel naar jezelf of de ander. In het vijfde hoofdstuk onderzoek ik hoe je dat kunt doen. Waar praat je over met mensen met dementie? Of praat je juist niet, ben je stil en raak je de ander aan? Hoe kun je observeren en laten bestaan wat zich aandient?

Hoe kun je het intuïtieve contact en je diepere weten leidend laten zijn in de communicatie met de ander? Luister je naar je intuïtie en vertrouw je erop? Maak je ruimte voor inzichten en ingevingen en kun je je laten meevoeren in een associatieve, speelse stroom? In het zesde hoofdstuk ga ik dieper in op hoe

intuïtie werkt en hoe de energie voor je kan werken, zelfs op afstand, zelfs in de allerlaatste fase.

De voorbeelden in dit boek zijn gebaseerd op de werkelijkheid, maar alle namen zijn gefingeerd.